

“

Avrupa Birliği

”

Ecz. Ender Adaş

Avrupa Birliği hakkında değişik görüşler tartışılmaktadır.

Bazıları küresel ölçekte düşünmemiz gerektiğini, önceki kurum ve kavramların anlamını yitirdiğini ve yeniden yapılanma gerektiğini ifade ediyor.

Bazıları, "Bizi Yugoslavya gibi parçalayacaklar ve ulus devlet zafiyete uğrayacaktır." görüşünü ifade ediyor.

Bir de seyirciler var. Zaman zaman AB açıklamalarına tepki göstermektedirler. Ancak aynı zamanda anketlerde AB'ye girmek istemektedirler.

Bizim amacımız burada yoruma girmeden AB'nin tarihçesini ve organlarını kısaca aktarmaktır.

AB'İN KURUMSAL YAPISI

AB üç sütuna dayanmaktadır. 1. Sütunda ulus üstü karakter taşıyan AT, 2. sütunda "Ortak Dış Politika ve Güvenlik Politikası" ve 3. sütunda ise "Adalet ve İçişlerinde İşbirliği" yer almaktadır.

Ulus üstü karakter taşıyan Avrupa Topluluğu sütunu, kurucu antlaşmalar olarak da bilinen Paris (1951) ve Roma (1957) Antlaşmaları ile oluşturuldu.

2. ve 3. sütunlarda kararlar ulus üstü nitelik taşımamaktadır.

1. Dünya Savaşı'ndan sonra çeşitli örgütler kurulmuş ve Avrupa'nın birleşmesi için görüşler ortaya konmuş ve tartışılmıştır. 2 Dünya Savaşı'ndan sonra antlaşmalar ile örgütlenmeler devam etmiştir.

Avrupa'nın birleşmesinde kendi içinde yaşanan savaşlar ve SSCB ile yaşanan soğuk savaşın büyük tesiri oldu.

BATI AVRUPA'DA EKONOMİK VE ASKERİ ÖRGÜTLERİN KURULUŞ VE GELİŞİMİ BATI AVRUPA BİRLİĞİ (23 Ekim 1954)

İngiltere, Fransa, Belçika, Hollanda ve Lüksemburg tarafından 17 Mart 1948'de imzalanan Brüksel Antlaşması Teşkilatının adı 23 Ekim 1954'te Paris'te imzalanan antlaşma ile BATI AVRUPA BİRLİĞİ olarak değiştirilmiştir. Ayrıca; söz konusu antlaşmayla teşkilata Almanya ve İtalya da üye olarak katılmıştır. Teşkilata daha sonradan İspanya, Portekiz ve Yunanistan katılmıştır.

NATO-KUZEY ATLANTİK ANTLAŞMASI TEŞKİLATI (4 Nisan 1949)

Nato'nun kurucu ülkeleri İngiltere, Fransa, İtalya, Belçika, Hollanda, Lüksemburg, Portekiz, Kanada, ABD, Danimarka, Norveç ve İzlanda'dır. İlk genişleme 1952 yılında Türkiye ve Yunanistan'ın katılımıyla gerçekleşmiş, 1955 yılında Federal Almanya, 1982 yılında İspanya ve 1999 yılında da Macaristan, Polonya ve Çek Cumhuriyeti NATO'ya katılmıştır.

AVRUPA TOPLULUKLARI / AVRUPA BİRLİĞİ

- a) Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu (18 Nisan 1951- Paris Antlaşması)
- b) Avrupa Atom Enerjisi Topluluğu (25 Mart 1957-Roma Antlaşması)
- c) Avrupa Ekonomik Topluluğu (25 Mart 1957-Roma Antlaşması)

KURUCU ÜLKELER :

Her üç topluluğun da kurucu üyeleri aynıdır: Belçika, Hollanda, Lüksemburg, İtalya, Fransa, Almanya

SONRADAN KATILANLAR

İngiltere, İrlanda, Danimarka (1973), Yunanistan (1981), İspanya ve Portekiz (1986), Avusturya, İsveç ve Finlandiya (1995)

AVRUPA BİRLİĞİ'NİN ÖNEMLİ ORGANLARI

AVRUPA KOMİSYONU

Komisyonun başlıca görevleri; AT'nin çıkarlarını korumak, dış dünyada Avrupa Birliği'ni temsil etmek, örgüt adına görüşmeler yapmak, Bakanlar Konseyi'nin çıkaracağı hukuksal düzenlemeler için önerilerde bulunmak ve Topluluk Antlaşmalarının koruyuculuğunu üstlenmektir. Komisyon, beş yıl için seçilen 20 üyeden oluşmaktadır. Komisyonda İngiltere, Fransa, Almanya, İtalya ve İspanya'nın 2'ser üyesi, geriye kalan 10 ülkenin ise birer üyesi vardır.

BAKANLAR KONSEYİ

Avrupa Birliği Konseyi adıyla da anılan Bakanlar Konseyi, üye ülkelerin Bakanlar düzeyindeki temsilcilerinden oluşmaktadır. Bakanlar Konseyi'nde her üye devletin bir bakanı görev almaktadır. Son AB genişlemesinin gerçekleştiği 1995 başından beri Bakanlar Konseyi'nin üye sayısı 15'tir. Bakanlar Konseyi AB kurumsal yapısı içinde en önemli görevi üstlenen ve tüm konularda nihai karar verme gücünü elinde bulunduran organdır. Bakanlar Konseyi, yasama ve karar alma organı olarak işlev görmektedir. Karar alma sürecinde Komisyon tarafından hazırlanan tasarılar, Bakanlar Konseyi'nde ele alınır kanunlaştırılmaktadır.

AVRUPA PARLAMENTOSU

1995 yılında Finlandiya, İsveç ve Avusturya'nın katılımından sonra Avrupa Parlamentosu'nun üye sayısı 626'ya yükselmiştir. Parlamento üyelerinin görev süresi beş yıldır. Parlamento, Avrupa Birliği'nin danışma organıdır. AT Antlaşmasınının 190. maddesinde üye ülkelerin Avrupa Parlamentosunda bulunduracakları temsilci sayısı belirlenmiştir. Buna göre, 99 üye ile Avrupa Parlamentosunda en fazla üye bulunduran ülke Almanya, en az temsilci bulunduran ülke 6 üye ile Lüksemburg'tur. Diğer ülkelerin Parlamento'daki kontenjanları ise şu şekildedir: Fransa, İngiltere ve İtalya 87, İspanya 64, Hollanda 31, Belçika, Yunanistan ve Portekiz 25, İsveç 22, Avusturya 21, Danimarka ve Finlandiya 16 ve İrlanda 15.

ADALET DİVANI

Adalet Divanı'nda üye devletlerce 6 yıl süre ile seçilen 15 yargıç görev yapmaktadır. AB'nin ulus üstü karakter taşıyan birinci sütunu Adalet Divanı'nın yetki alanı sınırlarını belirlemektedir. Başka bir ifadeyle hükümetlerarası yapıdaki ikinci ve üçüncü sütunlar Adalet Divanı'nın yetki alanı dışındadır. Adalet Divanı, Avrupa Topluluklarının kurucu antlaşmalara ve ikincil topluluk hukuku normlarına göre idare edilmesini hukuksal bakımdan sağlamayı amaçlayan organdır. Bununla birlikte, AT'nin dış ekonomik ilişkileri ile ODGP (Ortak Dış Politika ve Güvenlik Politikası)'nin kesiştiği

durumlarda (örneğin yaptırımlar) Adalet Divanı'nın aldığı kararlar ODGP'yi de dolaylı olarak etkilemektedir.

EKONOMİK BÜTÜNLEŞME

AŞAMALARI VE AB

Tercihli Ticaret Antlaşması Tarafların belirli mal gruplarında karşılıklı gümrük indirimi uyguladıkları ekonomik işbirliği şeklindedir.

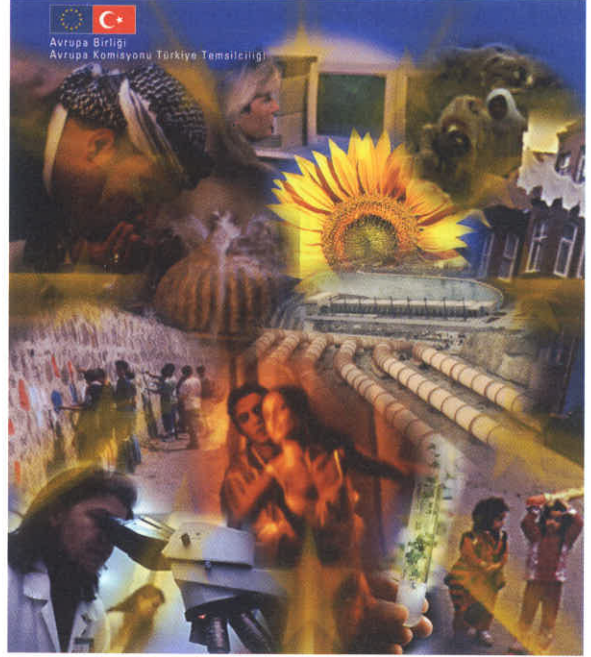
Serbest Ticaret Bölgesi Tercihli ticaret antlaşmasından daha ileri bir ekonomik bütünleşmeyi simgeleyen serbest ticaret bölgesi, gümrük vergileri ve ithalat kısıtlamalarını karşılıklı olarak kaldırdığı ekonomik işbirliği şeklindedir. Serbest ticaret bölgesinin en bilinen örneği Avrupa Serbest Ticaret Bölgesi (EFTA)'dır. Bunun dışında; ABD, Kanada ve Meksika arasında 1993 yılında kurulan Kuzey Amerika Serbest Ticaret Bölgesi (NAFTA), Asya Pasifik Ekonomik İşbirliği (APEC) ile Latin Amerika Serbest Ticaret Bölgesi (LAFTA)'nin ismini saymak gerekir.

Gümrük Birliği

Üye ülkeler arasında mal ticaretinin tamamen serbest bırakıldığı ekonomik bütünleşme şeklindedir. Gümrük Birliği'nde üye ülkeler arasında gümrüklerin ve eş etkili vergilerin kaldırılmasının yanı sıra üçüncü ülkelere karşı ortak gümrük tarifesi ve ortak ticaret politikası uygulanmaktadır. Bu haliyle serbest ticaret politikasından daha ileri bir bütünleşme düzeyini ifade eden Gümrük Birliği, Avrupa Birliği'nin kurucu ülkeleri arasında Temmuz 1968'de tamamlanmıştır. Müteakip yıllarda Avrupa Birliği'ne katılan ülkeler aynı zamanda kimi ayrıcalıklarla Gümrük Birliği'ne de dahil olmuşlardır. Bunun tek istisnası Türkiye'dir. AB ile Türkiye arasında gümrük birliği, 1996 yılında Türkiye tam üye olmadığı halde tamamlanmıştır.

Ortak Pazar

Ortak Pazar aşamasında işbirliği içerisinde giren ülkeler arasında malların, hizmetlerin, emeğin ve sermayenin tam dolaşımı esastır. Bu niteliği ile Ortak Pazar sadece malların serbest dolaşımını öngören Gümrük Birliği'nden daha ileri düzey bir bütünleşmeyi simgelemektedir. Avrupa Topluluğu'nda Ortak Pazar aşaması, 1992 yılı

sonunda tamamlanmıştır. Ortak Pazar içerisinde bulunan devletler, malların yanında hizmetler, işgücü ve sermaye bakımından da örnek kuralları uygulamaktadırlar.

Ekonomik ve Parasal Birlik

Ortak Pazar dan daha ileri bir ekonomik bütünleşmeyi simgeleyen ekonomik ve parasal birlikte üye ülkelerin ekonomi ve parasal politikalarının uyumlaştırılması amaçlanmaktadır. Avrupa Birliği'nde ekonomik ve parasal birlik üç aşamadan oluşmaktadır. 1993 Aralık ayında son bulan birinci aşamada üye devletler arasında sermayenin serbest dolaşımı, ekonomi politikaları arasındaki işbirliğinin güçlendirilmesi ve Merkez Bankaları arasındaki işbirliği tesis edilmiştir. İkinci aşama, Ocak 1994'ten 1 Ocak 1999'a kadar yürürlükte kalan aşamadır. Bu dönemde fiyat istikrarı ve sağlıklı bir kamu finansmanı sağlamak amacıyla, üye devletlerin ekonomik ve parasal politikaları birleştirilmiştir. Son aşama 1999 başından itibaren uygulamaya girmiştir. Bu dönem, Avrupa Merkez Bankası'nın kurulması, döviz kurlarının tespit edilmesi ve tek paranın yürürlüğe girmesini içermektedir

AVRUPA BİRLİĞİ GENİŞLEME TAKVİMİ

KURUCU ÜLKELER

Almanya, İtalya, Fransa, Belçika, Hollanda, Lüksemburg

BİRİNCİ GENİŞLEME (1973)

İngiltere, İrlanda, Danimarka

İKİNCİ GENİŞLEME (1981)

Yunanistan

ÜÇÜNCÜ GENİŞLEME (1986)

İspanya, Portekiz

DE FACTO GENİŞLEME (1990)

3 Ekim 1990'da Doğu Almanya ile Federal Almanya birleşmiştir. Böylece üye sayısı artmadan AT coğrafyası genişlemiştir.

DÖRDÜNCÜ GENİŞLEME (1995)

İsveç, Avusturya, Finlandiya

BEŞİNCİ GENİŞLEME

10 aday ülke ile AB arasında 16 Nisan 2003'de Atina'da katılma anlaşmaları imzalanmıştır. Aşağıda isimleri sıralanan aday ülkelerin ulusal parlamentolarının onayının ardından 2004 Mayıs

ayından itibaren Avrupa Birliği'ne üye olarak katılmaları beklenmektedir.

Polonya, Macaristan, Çek Cumhuriyeti, Slovenya, Estonya, Kıbrıs Rum Kesimi, Letonya, Litvanya, Slovakya, Malta

**TOPLULUK MÜKTESABATI
(ACQUIS COMMUNAUTAIRE)**

Fransızca bir kavram olan *acquis communautaire* Avrupa Birliği'nin kurucu anlaşmalarında, tüzüklerinde ve diğer hukuki metinlerinde yer alan hak ve yükümlülükler için kullanılmaktadır. Avrupa Birliği'ne katılmak isteyen devletin tüm bu yükümlülükleri kabul etmesi gerekmektedir.

Müktesabat olarak da bilinen *acquis communautaire* 31 bölümden oluşmaktadır. Tam üyelik müzakerelerinde aday ülkenin Birliğe katılabilmesi için tüm bu alanlardaki yükümlülüklerini tamamlaması gerekmektedir.

Müzakere sürecinde aday ülkelerin tamamlamakla yükümlü oldukları müktesabatın bölümleri şunlardır:

1. Malların Serbest Dolaşımı
2. Kişilerin Serbest Dolaşımı
3. Hizmetlerin Serbest Dolaşımı
4. Sermayenin Serbest Dolaşımı
5. Şirket Hukuku
6. Rekabet Politikası
7. Tarım
8. Balıkçılık
9. Ulaşım Politikası
10. Vergilendirme
11. Ekonomik ve Parasal Birlik
12. İstatistikler
13. Sosyal Politika ve İstihdam
14. Enerji
15. Sanayi Politikası
16. Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler
17. Bilim ve Araştırma
18. Eğitim ve Staj
19. Telekomünikasyon ve Bilgi Teknolojileri
20. Kültür ve Görsel Politika
21. Bölgesel Politika ve Yapısal Birimlerin Koordinasyonu
22. Çevre
23. Tüketicinin ve Sağlığının Korunması
24. Adalet ve İçişlerinde İşbirliği
25. Gümrük Birliği
26. Dış İlişkiler
27. Ortak Dış Politika ve Güvenlik Politikası
28. Mali Kontrol
29. Finansman ve Bütçeye İlişkin Hükümler
30. Kurumlar
31. Diğerleri

“

Fotoğraf ilkeleri

”

Yazı ve Fotoğraflar
Ecz. Atilla Aşan

KOMPOZİSYON

Kompozisyon görüntü alanındaki nesnelerin genel estetik kurallarına bağlı kalarak yerleştirilmesidir. Yerleştirilecek konuların sınırlarını belirleyen çerçeveye ise kadraj denir. Düzenleme, rahat algılanabilir bir şema ile yapıldığında, izleyicinin daha önce beyinde oluşmuş olan tanıdık bir şekilden dolayı, o fotoğraf karesi ile daha çabuk diyalog kurulur. S, / , üçgen, dikdörtgen ve daire gibi şekiller, kompozisyonda sık başvurulan şemalardandır.

Şemaların yararı, fotoğrafı anlaşılır yapmasıdır. Mutlaka her fotoğrafa bir şema yakıştırmak gerekmez. Şemaların yanı sıra uygun yer, uygun bakış açısı ve doğru objektif seçimi de önemlidir.

Kompozisyonda diğer bir önemli konu ise ilgi merkezidir. İlgi merkezi, seçilen çerçevenin içinde ilk kez dikkati çeken noktadır. Bu da, mesaj vermek istediğimiz konunun, fotoğrafının en can alıcı bölüme yerleştirilmesi demektir. Etkili bir

görüntü elde edebilmek için kritik an, buluş yönü, bakış yüksekliği, bakış uzaklığı, belirginlik ögesi ve zamanlama önemlidir.

ALTIN KESİM KURALI

Altın kesim, fotoğrafçının fotoğraf karesi üzerine yatay ve dikey olarak eşit aralıklı, hayali çizgiler çizmesiyle oluşur. Görüntü düzlemini hem yatayda hem de dikeyde üç eşit parçaya bölecek olursanız, birbirini kesen doğruların kesişme noktaları, ilgi merkezlerini yerleştirebileceğimiz en uygun noktadır.

İlgi merkezinin yer aldığı fotoğraflarda dört noktadan diagonal olanlar yeğlenmelidir. Fotoğrafın bütünü dolduran bir bina ya da yüz elbette merkeze yerleşecektir. Görüntü alanının küçük bir bölümünü oluşturan ilgi merkezlerini merkeze yerleştirmek en çok karşılaşılan basit hatalardandır. Aslında altın kesim kuralı, çerçeve içinde yer alan şekillerin rahatça seçilebilecekleri dengeli bir durumda bulunmalarını sağlar. Eğer ana konuyu çok kenara çekerseniz kompozisyonun ne kadar zayıfladığını ve dengenin bozulduğunu fark edersiniz.

UFUK ÇİZGİSİ

Ufuk çizgisinin nereye konulması gerektiği insanların en sık karşılaştıkları sorundur. Ufuk çizgisinde temel yaklaşım altın kesim kuralını hatırlayarak, çerçevenin 2/3' lük bir bölümünü gökyüzü veya kara (ya da deniz) parçası ile doldurmaktadır. Bu, daha çok hangi bölümün önemli olduğuna bağlıdır. Eğer gökyüzü boşsa, ve anlatmak istediğiniz konu ön plandaysa, çerçeve içinde kara yada deniz parçasına daha çok yer vermelisiniz. Aynı şekilde eğer gökyüzünde çok güzel bulut oluşumları varsa ağırlığı gökyüzüne vermek gerekir. Son olarak ufuk çizgisinin eğik olmasına özen göstermeli ve mutlaka çerçevenin alt ve üst kenarlarına paralel olarak yerleştirilmelidir.

RENK

Renkler arasında uyum sağlamak mümkündür, ancak karşıt renklerle daha da güçlü kompozisyonlar oluşturulabilir. Örneğin bütünüyle kırmızı gelinciklerden oluşan bir tarla etkileyicidir. Ancak yemyeşil bir tarlanın içinde tek bir kırmızı gelincik daha da etkileyici olabilir. Benzer şekilde beyaz bir duvarın önündeki siyahlar ya da mavi bir kapı önündeki sarı giysili çocuk gibi konular çok dikkat çekicidir.

KRİTİK AN

"Kritik an"ın doğru belirlenmesi önemli bir kompozisyon kriteridir. Fotoğrafın doğası gereği olay tek bir karede anlatılacağından, hareketli konularda doğru anı saptamak çok önemlidir. Çok kısa süreler (saniyenin onda biri gibi) her şeyi alıp götürebileceği için, fotoğrafçı mutlaka iyi bir gözlemci olmalıdır.

Olayı dikkatlice izlemeli ve hangi hareketlerin hangi sürelerde yapıldığını gözlemelidir. Işık değeri önceden ölçülüp ayarlar yapılmalı ve bütün dikkat harekete yöneltilmelidir.

Kaynak : Emre İkizler Temel Fotoğraf

